

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 539e § 1 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 23 września 2021 r.,
skargi wniesionej przez obrońcę oskarżonego **Z. N.**,
na wyrok Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 20 września 2019 r., sygn. akt III K (...),
uchylający wyrok Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 22 czerwca 2020 r., sygn. akt V Ka
(...) i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić skargę;**
- 2) obciążyć oskarżonego Z.N. kosztami postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 20 września 2019 r., sygn. III K (...), Z.N. został uniewinniony od zarzutu popełnienia czynu z art. 190 § 1 k.k., polegającego na tym, że w dniu 9 października 2015 r. w Ł. groził A. W. pozbawieniem życia, przy czym groźba ta wzbudziła u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona.

W następstwie rozpoznania apelacji prokuratora i pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, wyrokiem z dnia 22 czerwca 2020 r., sygn. V Ka (...), Sąd Okręgowy w Ł. uchylił powyższy wyrok i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnych motywach orzeczenia Sąd odwoławczy jako podstawę prawną wydanego rozstrzygnięcia określił art. 437 § 2 k.p.k., wskazując na konieczność całościowego ponowienia przewodu sądowego, a w jego ramach ponownego przesłuchania pokrzywdzonej na okoliczności zdarzenia, skonfrontowanie jej relacji z wyjaśnieniami oskarżonego oraz dokonanie ponownej oceny tego materiału dowodowego, jak również przesłuchania córek pokrzywdzonej oraz biorących udział w interwencji funkcjonariuszy Policji, których pokrzywdzona informowała o zajściu z udziałem oskarżonego, a nadto rozważenia zasadności przesłuchania funkcjonariusza przyjmującego zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. Podstawą do stwierdzenia konieczności ponowienia przewodu przed Sądem I instancji były ujawnione rażące nieprawidłowości w ocenie materiału dowodowego, które wymagały konwalidowania i usunięcia uzasadnionych wątpliwości co do trafności zaskarżonego wyroku uniewinniającego.

Na powyższy wyrok skargę w trybie art. 539a § 1 k.p.k. złożył obrońca oskarżonego, zarzucając naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. poprzez wydanie orzeczenia o charakterze kasatoryjnym i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pomimo braku podstawy prawnej do podjęcia takiego rozstrzygnięcia.

W konsekwencji autor skargi wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na skargę prokurator wniósł o uznanie jej oczywistej bezzasadności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga okazała się bezzasadna. Niesłusznie obrońca oparł skargę na kontestowaniu tezy, jakoby sprawstwo oskarżonego nie budziło wątpliwości, wszak nie została ona na gruncie niniejszej sprawy sformułowana. Sąd II instancji, kierując się zaprezentowaną w pisemnych motywach orzeczenia argumentacją uznał, że kwestia odpowiedzialności karnej oskarżonego za zarzucony mu występki wymaga ponownej dogłębnej weryfikacji, wywodząc stąd konieczność powtórzenia przewodu sądowego i przeprowadzenia w jego toku zasadniczego trzonu postępowania dowodowego. To właśnie ta potrzeba stanowiła podstawę wydania zaskarżonego wyroku, co wynika wprost z adnotacji zawartej w formularzu

uzasadnienia, na którym odznaczono taką właśnie podstawę uchylenia wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, jak też całokształtu zaprezentowanych wywodów. Nie była nią natomiast powołana przez skarżącego reguła *ne peius* (art. 454 § 1 k.p.k.). Sąd *ad quem* poczynił wprawdzie rozważania poddające w wątpliwość prawidłowość oceny materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń, skutkujących wydaniem wyroku uniewinniającego, nie odwołał się jednak – właśnie z uwagi na stwierdzone mankamenty postępowania przed Sądem I instancji i wiążącą się z nimi konieczność powtórzenia przewodu sądowego – do powyższego zakazu. Stanowisko to na gruncie sprawy było słuszne i nie było obarczone dostrzeżoną w sposób nieuzasadniony przez obrońcę sprzecznością w postaci wydania orzeczenia kasatoryjnego na podstawie dwóch wykluczających się wzajemnie przesłanek określonych w art. 427 § 2 k.p.k. Powołane więc w skardze orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz pogląd prezentowany w doktrynie, definiujące uwarunkowania procesowe, w których materializuje się konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku na podstawie art. 454 § 1 k.p.k., aczkolwiek generalnie zasługujące na aprobatę, to jednak w żaden sposób nie przystawały do realiów niniejszej sprawy. Nie mogły tym samym stanowić wsparcia dla przedstawionego przez skarżącego twierdzenia o naruszeniu przez Sąd odwoławczy art. 427 § 2 k.p.k. Temu celowi nie służyło również wyrażanie polemicznego jedynie stanowiska w zakresie jakości oceny materiału dowodowego dokonanej w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oraz powiązanej z nią konieczności ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego z respektowaniem reguł określonych w art. 7, 410 i 424 k.p.k. Wszakże taka potrzeba ponad wszelką wątpliwość została wykazana przez Sąd II instancji, co wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się do wniosku o zasądzenie na rzecz obrońcy oskarżonego kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu ze skargi na wyrok sądu kasatoryjnego stwierdzić należy, że nie zasługiwał on na uwzględnienie, z uwagi na swoją przedwcześnieść. Niniejsze postępowanie nie kończy bowiem postępowania karnego, a przesądza jedynie, na jakim etapie będzie się ono dalej toczyło (przed sądem I instancji, gdy skarga zostanie oddalona,

czy sądem odwoławczym w razie uwzględnienia skargi). Skutkuje to tym, że w orzeczeniu wydanym w następstwie rozpoznania skargi Sąd Najwyższy nie może orzekać co do kosztów zastępstwa procesowego, albowiem - zgodnie z brzmieniem art. 626 § 1 k.p.k. – koszty te powinny zostać rozliczone w orzeczeniu kończącym postępowanie karne.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono zatem jak w sentencji postanowienia.